

Peruukki on alopeciaa sairastavan lakisääteinen apuväline

3.2.2020

Alopecian näkyvin oire on hiusten ja karvoituksen lähtö. Peruukki on alopeciaa sairastavan lakisääteinen apuväline, mutta vain kolmannekselle sairastuneista on tehty asianmukainen tarpeen arviointi peruukin hankkimista varten.

Allergia-, iho- ja astmaliiton tekemässä kyselyssä haluttiin selvittää alopeciaa sairastavien kokemuksia peruukkien hankkimisesta sekä alopecian vaikutuksista elämänlaatuun.

Alopeciaa sairastavat muodostavat yhden suurimmista asiakasryhmistä Allergia-, iho- ja astmaliiton sosiaaliturvaneuvonnassa. Yhteydenottojen keskeisin aihe on peruukkien hankintaan liittyvät pulmat. Yhteydenottajat ovat kokeneet asenteellisuutta ja ymmärtämättömyyttä sairauden aiheuttamista tarpeista.

Apuvälineen myöntäminen perustuu yksilölliseen tarpeen arviointiin. Apuvälineiden luovutusta koskeva asetus velvoittaa tekemään apuvälineiden tarpeen arvioinnin käyttäjälähtöisesti. Alopeciaa sairastavan kohdalla peruukin tarvearvioinnissa on huomioitava esimerkiksi ammatin tai harrastusten edellyttämät ominaisuudet.

Yksilöllisessä tarpeen arvioinnissa on tärkeää huomioida elämäntilanne kokonaisvaltaisesti. Alopeciaa sairastaville tehdyn kyselyn mukaan kokemukset tarvearvioinnin laadusta vaihtelevat paljon.

Terveystenhuollon ammattilaisilla on merkittävä rooli alopeciaa sairastavan tukijoina. Vastaajista kuitenkin vain alle puolet oli sitä mieltä, että ammattilaiset ovat suhtautuneet ymmärtävästi heidän tilanteeseensa. Osa vastaajista koki, että ammattilaiset eivät ymmärtäneet lainkaan heidän tilannettaan. Vastaajista viidenneksen mielestä ammattilaiset ovat vähätelleet sairauden vaikutuksia elämänlaatuun.

Peruukin hankinnasta on yhtä monta tarinaa kuin on alopeciaa sairastavia. Kaikki eivät halua peruukkia. Osa tyytyy liian alhaiseen maksusitoumukseen, osa taistelee itselleen paremman maksusitoumuksen ja osa maksaa ylijäävän summan omasta pussistaan. On myös niitä, jotka eivät saa tietoa maksusitoumuksesta lainkaan, vaan maksavat koko peruukin itse.

Yli puolet kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että myönnetty eurosumma ei riitä asianmukaisen peruukin hankintaan.

Lisätietoa:

Erityisasiantuntija Risto Heikkinen, risto.heikkinen@allergia.fi, p. 045 114 4459